

Karin Pátrová

Hmotné zajištění českých kolegiálních kapitul do poloviny 14. století (na příkladě Staré Boleslavi, Litoměřic a Vyšehradu)

Doktorská disertační práce
Filozofická fakulta UK, Ústav českých dějin
Praha 2006

Posudek školitele

Problematika hmotného zajištění a majetkové skladby českých církevních institucí patří k relativně frekventovaným tématům starší i novější medievistické produkce, obvykle se však koncentruje na příklady zajištění klášterních fundací, zatímco skladba, rozsah a členění kapitulních majetků zůstávají obvykle stranou zájmu. Jednak z toho důvodu, že nepřevažovaly a tudíž netvořily rozhodující díl církevního jmění, jednak se obvykle tiše předpokládalo, že skladba kapitulního jmění se v zásadě podobala skladbě klášterních majetků.

Otázky spojené s majetkem a vůbec hmotným zabezpečením kapitul se pokouší na příkladě několika cíleně vybraných analýz (Stará Boleslav, Litoměřice, Vyšehrad) ve své doktorské disertační práci rozpracovat Karin Pátrová. Jako časový mezník je zvolena polovina 14. století, kdy církevní majetky obecně vstupují do nové kvalitativní fáze (doba Karla IV. aj.). Doktorandka věnovala především důkladnou pozornost aktům založení výše uvedených kapitul a detailně se věnovala jmění a vůbec zajištění, které se jim dostalo do vínku. Její práce je důsledně opřena o rozbor písemných pramenů a samozřejmě se opírá o směrodatnou literaturu, ať naši, nebo především polskou, kde se dají sledovat zajímavé paralely. K základním studovaným otázkám patří problematika rozpadu společného kapitulního majetku na jednotlivé prebendy, v první řadě probošta, děkana a prebendy dalších hodnostářů a kapitulářů. Tento proces se dá z pramenů vysledovat již od 12. století a dá se říci, že každá ze sledovaných kapitul volila svoji specifickou cestu, danou jak vnitřními poměry v kapitulách, tak skladbou a charakterem jejich majetků. Jako nejdynamičtější se v tomto ohledu jeví vyšehradská kapitula, kde se dá určit několik vývojových fází.

Doktorandka mgr. Karin Pátrová předložila práci, která v řadě ohledů upřesňuje a doplňuje naše představy o počátečních fázích a vývoji jak církevního majetku obecně, tak jeho nezanedbatelného výseku věnovaného kapitulám. Práce je koncipována na základě

důkladného kritického studia pramenů a přihlíží k literatuře, která je v tomto směru určující. Předložená disertace respektuje standardní rozvržení (prameny, literatura aj.) a splňuje všechny předepsané normy, kladené na práci tohoto typu.

Ze všech uvedených důvodů doporučuji práci mgr. Karin Pátrové k obhajobě a věřím, že bude úspěšně obhájena.

Praha, 29.3.2006

Prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.